

**Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
of the Republic of Turkey to Mongolia,
Murat Karagoz:**

Mongolian and Turkish people shared a period of ancient history together

This year is the 45th anniversary of the establishment of diplomatic relations between Mongolia and Turkey. Murat Karagoz, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of the Republic of Turkey to Mongolia visited "Nations Partnership" column of our magazine.

-You said before that "there are so many things connected to Turkey in Ulaanbaatar including a Turkish man who runs a business of mining supply, Ankara Street, the Statue of Kemal Ataturk, Turkish schools and kindergardens. These all astonished me". So please specify one thing which astonished you the most when you came to Mongolia the first time. How have you been acclimatized to our country?

-I was appointed as Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of the Republic of Turkey to Mongolia last November and came to Mongolia for the first time. I was included in a preparation team for the official visit of Bagabandi, President of Mongolia to Turkey in 1999, when I was chief advisor to the President of Turkey on Foreign affairs. Even then, I had no more memories connected to your beautiful country except this one, I knew ancient historical and cultural relations between our two countries as all Turkish people do. So I feel Mongolia is close to me. When I came to Mongolia the first time, the air pollution, traffic jams and unexpected coldness astonished me the most. But Mongolians' friendly and hospitable character and their attitude to Turkish people as brothers and sisters makes me feel amazing. Now I have already been acclimatized and became a citizen of Ulaanbaatar.

-Have you made a lot of friends? We know you are very active in social networks?

-I have a lot of Mongolian friends. I also joined Facebook and Twitter which gave me more opportunity to be closer and to make warm discussions with Mongolians. I tweet in Turkish, English and Mongolian language and sometimes in German on my own official twitter page. I have 570 followers. I have many friends on Facebook, too.

-I heard that Cemil Çiçek, the Speaker of the Parliament of Grand National

Assembly of Turkey and Ahmet Davutoglu Minister of Foreign Affairs would visit Mongolia for this anniversary of the diplomatic relations establishment. How do you value the meaning of this visit?

-2014 is the 45th anniversary of the establishment of diplomatic relation between Mongolia and Turkey. For this anniversary, we planned to organize many events in politics, diplomacy, the economy, arts and culture and science and technology. Ahmet Davutoglu, Foreign Minister of Turkey visits Mongolia this month and Cemil Çiçek, the Speaker of the Parliament of Grand National Assembly of Turkey visits this June as well. Also within this anniversary, we will organize some concerts and exhibitions and events for sharing experiences on leather processing and tourism sectors and introduce Turkish national cooking. We will hold business meetings where Turkish delegations participate in Ulaanbaatar.

-Friendly relationship between Mongolia and Turkey is not measured by only years of diplomatic relations. There is much cultural heritage and many memorial statues of the First Turkish Empire in Mongolia. TopKapi Palace museum of Turkey has the authentic "Scriptural Assembly (Судрын чуулган)" which is the historical source equally valued with the Mongolian Secret Bureau (Монголын нууц товчоо). Would you agree if I say the fact that we have known each other historically makes us feel closer?

-There are many cultural heritages and historical values of the first Turkish empires in Mongolia. I was excited inexpressibly when I saw the Turkish statues at Orkhon valley, Khoshoo Tsaidam, Nalaikh and Arkhangai province and monuments of Tonyukuk, Bilge Khan and KulTegin. I am really thankful to Mongolians for protecting these safely until now. Mongolians and Turkish are admirable people, sharing one period of ancient history together. Mongolians founded the largest contiguous empire and Turkish inherited the Ottoman Empire which covers three continents. Also our two countries are democratic countries which respect human rights. Mongolians and Turkish conduct peacekeeping foreign policy and are ranked as powerful countries in the region. I think these factors make us closer all the time.

**БНТУ-аас Монгол Улсад суугаа
Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд
Мурат Карагөз:**

Монгол, туркууд түүхийн нэгэн үеийг хуваалцаж ирсэн гайхалтай ард түмэн

Монгол, Туркийн дипломат харилцаа тогтоосны 45 жилийн ой тохиож байна. Манай сэтгүүлийн "Үндэстний тунш" буланд БНТУ-аас Монгол Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд, ноён Мурат Карагөз зочилсон юм.

-Монголд бизнес эрхэлдэг турк эр "Анкарагийн гудамж, Мустафа Кемал Ататүркийн хөшөө, Туркийн нэрэмжит дунд сургууль, цэцэрлэгт хүрээлэн... гээд Улаанбаатарт Турк улстай хамаатай олон зүйлс байсан нь намайг гайхшруулсан" гэж байсан. Монголд ирээд хамгийн их гайхсан зүйлээ нэрлээч. Манай эх оронд хэр зэрэг идээшиж байна?

-Би өнгөрөгч арваннэгдүгээр сард БНТУ-аас Монгол Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайдаар томилогдон анх удаа Улаанбаатарт ирсэн. 1999 онд Туркийн Ерөнхийлөгчийн Гадаад харилцааны зөвлөхөөр ажиллаж байхдаа тухайн үеийн Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Багабандийн Турк Улсад хийх айлчлалыг бэлтгэх бүрэлдэхүүнд үүрэг гүйцэтгэж байв. Үүнээс өөрөөр энэ сайхан оронтой хамаатай дурсамж байхгүй ч турк хүн бүрийн адилаар манай хоёр орон түүх, соёлын өнө эртний холбоотойг мэддэг байсан. Тэр ч утгаараа Монгол орон надад илүү дотно санагддаг байсан. Улаанбаатар хотод анх ирэхэд агаарын бохирдол, замын түгжрэл, цочир хүйтэн нь намайг үнэхээр гайхшруулсан. Гэвч монголчуудын найрсаг, зочломтгой байдал, туркуудэд ах дүү шигээ ханддаг хандлага нь гайхалтай сайхан байсан. Одоо би энэ бүхэнд хэдийнэ дасч, Улаанбаатар хотын иргэн болсон.

-Олон найзуудтай болж байна уу. Таныг олон нийтийн сүлжээнд идэвхтэй байдаг гэдгийг мэдэх юм байна?

-Надад олон монгол найз бий. Мөн Фэйсбүүк болон твиттер хуудсыг нээж монголчуудтай илүү ойр, халуун дотно яриа өрнүүлэх боломжтой болсон. Өөрийн хувийн твиттерийн хаягаар турк, англи, монгол хэл дээр, заримдаа герман хэлээр "жиргэж" байгаа. Одоогоор 570 гаруй дагагчтай. Фэйсбүүкд ч мөн адил олон найзтай болсон.

-Бүгд Найрамдах Турк Улсын Үндэсний Их Хурлын дарга ноён Жемил Чичек

болон Гадаад хэргийн сайд Ахмет Давутолу хоёр орны дипломат харилцаа тогтоосны ойг тохиолдуулан Монгол Улсад айлчлах тухай мэдээлэл байсан. Энэхүү айлчлалын ач холбогдлыг Туркийн тал хэрхэн үнэлж байна вэ?

-Хоёр орны хооронд дипломат харилцаа тогтоосны 45 жилийн ой энэ жил тохиож байна. Энэ хүрээнд улс төр, дипломат, эдийн засаг, соёл урлаг болон шинжлэх ухааны чиглэлээр олон арга хэмжээ зохион байгуулахаар төлөвлөж байгаа. Туркийн Гадаад хэргийн сайд, эрхэмсэг ноён Ахмет Давутолу энэ сард, Үндэсний их хурлын дарга, эрхэмсэг ноён Жемил Чичек ирэх зургаадугаар сард тус тус Монгол Улсад албан ёсны айлчлал хийнэ. Ойн хүрээнд үзэсгэлэн болон концерт зохион байгуулах, арьс шир, аялал жуулчлалын салбарт туршлага солилцох, Турк үндэстний гал тогоог таниулах зэрэг арга хэмжээ зохион байгуулна. Мөн Туркийн төлөөлөгчдийн оролцох бизнесийн уулзалтыг Улаанбаатар хотод зохион байгуулна.

-Монгол, Туркийн найрамдалт харилцаа нь дипломат харилцаа тогтоосон жилүүдээр тогтохгүй. Түрэгийн анхны эзэнт гүрний соёлын өв, хөшөө, дурсгалууд Монголд олон байдаг. "Монголын нууц товчоо"-той дүйцэхүйц түүхэн сурвалж "Судрын чуулган"-ы эх хувь Истанбулын Топкапы ордон музейд бий. Энэ мэтээр бие биенээ эртнээс мэддэг нь биднийг ойртуулдаг гэж хэлбэл Та санал нийлэх үү?

-Монгол оронд Туркийн анхны төрт улсын үеийн өв, соёлын дурсгалууд олон бий. Орхоны хөндий, Хөшөө цайдам, Налайх, Архангай аймагт байх Түрэгийн дурсгалууд, Мэргэн Тоньюкук, Билэг хаан, Культегиний гэрэлт хөшөөг хараад зүйрлэж хэлэхийн аргагүй сэтгэл хөдөлсөн. Энэ бүхнийг бүрэн бүтнээр нь өнөөг хүртэл хадгалж хамгаалан ирсэн монголчуудад талархаж байгаагаа хэлэх нь зүйтэй байх. Монгол, туркууд түүхийн нэгэн үеийг хуваалцаж ирсэн гайхалтай ард түмэн. Монголчууд хуурай газрын хамгийн том эзэнт гүрнийг байгуулж байсан бол туркууд гурван тивийг дамнанас Оттоманы эзэнт гүрний өвийг залгамжлагч болдог. Мөн чөлөөт эдийн засаг, хүний эрхийг дээдэлсэн

Photos by Odbayar.U

-Mongolia and Turkey had been neighboring for many years and also, there is historical evidence that we had known each other's languages. One old Turkish researcher noted that "there are many Turkish words in the Mongolian language as well as many Mongolian words in the Turkish language" which confirm it. I heard that your country intends to make the Turkish language a World language. How successful is this effort if it is true?

-200 million people speak Turkish in the world. "The tourist who can speak in Turkish can communicate without using any other language to go across from the Balkan Peninsula to the Great Wall of China" a Balkan scientist said. It speaks to how popular the Turkish language is. Even we have never intended or imagined making the Turkish language a world language; of course, I want Mongolian people to learn Turkish and Turkish people to learn Mongolian. If so, our relationship will become even closer.

-It is a common thing for some names of Mongolian lands, mountains and rivers to be in Turkish. Even though I don't know Turkish, I am waiting to hear hopefully any Mongolianized Turkish word or Turkishized Mongolian word since we started talking with you. I believe that this hope will continue until our conversation finishes?

-Mongolian and Turkish are included in the Ural-Altai language-family. Especially, both languages are included in Altaic family. Although Mongolian and Turkish sound

different, the sentence structures are the same. I hear lot of words sounding familiar in the streets of Ulaanbaatar. We say "su" but Mongolians say "us" (water) and we say "sut" (milk) but Mongolians say "suu" (milk). In Turkish, flower is "Chickek" but Mongolians say "tsetseg". There are many, many words like that, however, there is another thing to astonish you more. If a Mongolian tourist goes around Istanbul, they will see many people calling each other Chinggis, Temuujin, Batkhaan, Kublai, Ogoodei and Tsagaadai. Also, you will see monuments of the emperor of the Mongolian empires and the successive empires and cultural and historical heritage in Turkey.

-I heard the number of Mongolian students studying in Turkish Universities and Colleges has reached over 1000. Is there any chance of making the number of Mongolian students more than that?

-One important thing for our relationship is cooperation in the educational sector. I appreciated seeing Mongolian students working in the state and public sectors after graduating in Turkey. Today, more than 900 Mongolian students are studying in Turkish Universities. There are many students studying Bachelor's and Master's Degrees. We are always trying to increase the number of Mongolian students receiving scholarships from the Turkish Government. We increase the number by about 8% per year as much as we can.

-The National University of Mongolia has a class of Turkish study. Also, I have heard information that a class of

ардчилсан улсууд юм. Монгол, Турк нь энхийг эрхэмлэсэн гадаад бодлого явуулж буй бүс нутагтаа хүчирхэгт тооцогдох улсууд. Эдгээр хүчин зүйл биднийг цаг ямагт холбож, ойртуулж өгдөг гэж боддог.

-Асар олон жилийн туршид түрэг монгол хоёр хөрш зэргэлдээ амьдарч, тэр ч бүү хэл бие биенийхээ хэлийг мэддэг байсан тухай түүхэн баримт байдаг. Нэгэн түрэг судлаач "Монголд түрэг үгнүүд, Туркийн хэлний үгийн санд монгол үг олон байдаг нь дээрхийг баталдаг" гэж байсан. Танай улс Турк хэлийг дэлхийн хэл болгохоор зорьж байгаа гэж сонссон. Үнэн бол энэ чармайлт нь амжилт олж байна уу?

-Дэлхий дээр 200 сая гаруй хүн турк хэлээр ярьдаг. Европын нэгэн эрдэмтэн "Турк хэлтэй жуулчин Балканы хойгоос гараад Хятадын цагаан хэрэм хүрэхэд өөр ямар ч хэлээр ярилгүй турк хэлээр ойлголцож болно" гэж хэлсэн байдаг. Энэ нь Турк хэл нь ямархуу өргөн тархсан гэдгийг илэрхийлэх байх. Мэдээж, бид турк хэлийг дэлхийн хэл болгоно гэж ярьж, төсөөлдөггүй ч илүү олон монголчууд турк хэлийг, туркчууд ч монгол хэлийг сураасай гэж хүсч байна. Тэгвэл бидний харилцаа илүү дотно болно.

-Монголын газар, уул усны нэр түрэг хэл дээр байх нь түгээмэл байдаг. Хэдийгээр би Турк хэл мэдэхгүй ч Тантай ярилцсан цагаас хойш миний мэдэх монголжсон түрэг эсгүл түрэгжсэн монгол үг сонсох байх гэж хүлээж байна. Энэ хүлээлт та бид хоёрын ярилцлага дуусах хүртэл үргэлжилнэ гэдэгт би итгэлтэй байна?

- Турк, монгол хэл хоёул Урал Алтайн хэлний аймагт багтдаг. Тэр тусмаа аль аль нь Алтайн хэлний бүлэгт байдаг. Хэдийгээр турк, монгол хэл өөр сонсогддог ч өгүүлбэрийн бүтэц нь яг адилхан байдаг. Би Улаанбаатарын гудамжинд өөрийн мэдэх олон үг сонсдог. Бид нар "су" гэж байхад монголчууд "ус" гэдэг бид "сүт" гэж хэлж байхад монголчууд "сүү" гэдэг. Туркээр "чэчэг" -ийг монголчууд "цэцэг" гэдэг. Энэ мэт олон үг байдаг ч таныг илүү гайхшруулах өөр нэг зүйл байна. Монгол жуулчин Истанбулын гудамж бүрт Чингис, Тэмүүжин, Батхаан, Хубилай, Өгөдэй, Цагаадай гэж монгол хаадын нэрээр бие биенээ дуудсан олон хүнийг харах болно. Мөн Монголын эзэнт гүрний хаадууд, тэдний залгамж Илхаант улсын хаад, ноёдын хөшөө дурсгал, түүх соёлын өвийг Турк улсад үзэж болно.

-Миний сонссоноор Туркийн их, дээд сургуульд сурдаг Монгол оюутны тоо аль хэдийн мянга хол давсан юм билээ. Монгол оюутны тоог үүнээс олон болгох бололцоо бий юу?

-Хоёр орны харилцааны нэгэн чухал зүйл нь боловсролын салбарт ажиллаж буй бидний хамтын харилцаа юм. Туркэд суралцсан монголчууд төгсч ирээд төрийн болон хувийн хэвшилд ажиллаж байгааг харахад сайхан байдаг. Одоогоор 900 гаруй монгол оюутан Туркийн их, дээд сургуульд суралцаж байна. Магистр, докторын зэрэг хамгаалахаар

суралцаж буй олон оюутан байна. Турк улсын Засгийн газраас тэтгэлэг авдаг монгол оюутнуудын тоог байнга өсгөхийг хичээдэг. Бидний зүгээс боломжийн хэрээр, жилдээ найм орчим хувиар энэ тоог нэмэгдүүлж байгаа.

-МУИС-д Түрэг судлалын тэнхим байдаг. Анкарагийн их сургуульд Монгол судлалын тэнхим байгуулагдах тухай мэдээлэл байсан?

МУИС-ийн Монгол хэл соёлын сургуулийн Түрэг хэлний тэнхимд 44 оюутан суралцаж байгаа. Тэдгээр оюутны сургалтын чанарт ахиц гаргаж, ажлын байранд хүрэхэд бид анхаарах болно. Яг үүнтэй адил Анкарагийн их сургуульд монгол судлалын тэнхим байгуулсан. Мэдээж хэрэг эдгээр сургуулийн төгсөгчид бидний хоорондын харилцаа, нөхөрлөлийг илүү их ойртуулна.

-Монгол Улсыг гаднын археологичид адаргүй музей хэмээн үнэлдэг. Турк орон хүн төрөлхтний түүхийг агуулсан асар их соёлыг хэвлийдээ тээдэг гэж мэдэх ч жилд хамгийн багадаа 150 удаа археологийн малтлага хийдэг гэдгийг сонсоод үнэхээр гайхсан шүү?

-Монгол Улс бол түүх соёлын дурсгалууд, археологийн асар их соёлын өвийг хадгалж байдаг гайхалтай улс. Өнгөрсөн 20 гаруй жилийн хугацаанд Турк, Монголын хамтарсан археологийн малтлагыг олон удаа хийсэн. Энэ хамтын ажиллагааг нэмэгдүүлэх цаашид төрөлжүүлэх, өргөжүүлэх сонирхол бий.

-Танай улс дэлхийн хамгийн хүчирхэг эдийн засгийн нэгийг бий болгож чадсаны нууц нь юунд байдаг вэ?

-Турк нь Европын зургаа дахь, дэлхийн 17 дахь том эдийн засагтай орон. Хүчирхэг эдийн засагтай болсон хангалттай олон шалтгааныг хэлж чадах ч үүн дундаас оновчтой макро эдийн засаг, ухаалаг мөнгөний бодлого хэрэгжүүлж, бүтцийн шинэчлэл хийсний ачаар улсаа хөгжүүлж чадсан. Тогтвортой ардчилал, хүчирхэг эдийн засаг, динамик гадаад харилцаанд түшиглэн хөгжсөөр байна. Дэлхий дахинд эдийн засгийн хямрал нүүрлэж байхад Туркийн эдийн засаг 6-7 орчим хувийн өсөлттэй байсан нь дээрх хүчин зүйлээс гадна улстөрийн тогтвортой байдал нөлөөлсөн нь лавтай. Манай улс сүүлийн 12 жилд нэг хүнд ноогдох ДНБ-нээ гурав дахин өсгөсөн. Эдийн засаг сүүлийн 10 жилд гайхалтай хурдаар өссөн.

-Энэ жил хоёр орны гадаад худалдааг 250 сая ам.долларт хүргэж, өнгөрсөн жилтэй харьцуулахад хэд дахин өсгөх зорилт тавьж байгаа тухай сонссон. Гадаад худалдааг аль салбарт түлхүү өргөжүүлнэ хэмээн төлөвлөж байна вэ?

-Өнгөрсөн оны дөрөвдүгээр сард Монгол Улсын Ерөнхий сайдын урилгаар БНТУ-ын Ерөнхий сайд Рэжэп Тайип Эрдоан айлчилсан. Энэхүү айлчлалын үеэр Монгол Улсын Ерөнхий сайд, ноён Н.Алтанхуяг хоёр орны эдийн засгийн харилцааг шинэ шатанд гаргах цаг болсныг тэмдэглэсэн. Хоёр орны ерөнхий сайд манай орнуудын эдийн засгийн

Mongolian study will be created in the University of Ankara?

-44 students are studying in the Turkish studies department of the Mongolian National University of Mongolia. We pay attention to their quality of lessons and success and to get them be employed. At the same time, we established the department of Mongolian studies in the University of Ankara. These students will make our friendship closer.

-Foreign archaeologists value Mongolia as the museum without ceiling. Even I know Turkey carries a lot of cultures including human history in its belly, I really admired that archeological excavations are done at least 150 times in a year?

-Mongolia is the wonderful country keeping ancient historical and cultural values and archaeological cultural heritage. Mongolian Turkish joint archeological excavations have been done many times in the past 20 years. We have an interest in extending and organizing this cooperation in the future.

-With what secret could your country create one of the most powerful economies in the world?

-The Turkish economy is the 6th largest economy in Europe and 17th largest economy in the world. Although I can give many sufficient reasons as to how we have such a powerful economy, conducting successful macroeconomic policy and sound monetary policy and making structural innovation are the main reasons behind our success. We have developed leaning on a stable democracy, a powerful economy and dynamic foreign affairs. Also, the reason for Turkish economic growth of 6-7% during the global economic crisis might be related to the stable political condition beyond the reasons mentioned above. Our country has brought up GDP by 3 times for the last 12 years. Our economy has risen notably fast over the last decade.

-I heard that the foreign trade of our 2 countries is aimed to reach \$250 million, raising by several times compared to last year. What sector do you plan to develop foreign trade in?

-Recep Tayyip Erdoğan, Prime Minister of the Republic of Turkey, paid an official visit to Mongolia at the invitation of the Prime Minister of Mongolia last April. During this visit, Altankhuyag.N, Prime Minister of Mongolia, noted that it was time to carry the economic cooperation of our two countries to the next level. The prime ministers of our two countries agreed that our economic relationship is at a level relatively under what is possible and to increase the foreign trade of our two countries up to \$250 million. Within this aim, I hope that Turkish investment will be focused on Mongolia more. First of all, we mainly propose to develop economic cooperation and focus on construction, mining, building, agriculture, infrastructure, leather and tourism sectors as a top priority.

-International businessmen evaluate the Mongolian investment environment to be unfavorable. What do you think about it? And has it been noticed by investors that Mongolia has been making some effort to improve the investment environment recently?

-Mongolia, which has huge land, a rapidly increasing economy and is especially endowed with mining resources, is being the spotlight of the world's investors. Mongolia is taking efforts to diversify its economy which is very important thing. Because we all know that we should develop agriculture sector and small and medium industries to make our economy "a rainbow" instead of only relying on the mining industry to overcome any crisis and to build a stable economy. Also, Mongolian policy on the mining sector has become clear and they adopted the Law of Investment, thus the legal environment is stabilizing. These are all good things. We hope the investment will increase further.

-Turkey wants to increase investment to the sectors of construction, energy, tourism and agriculture in Mongolia. Also, Turkey decided to implement the "Tumen Amgalan" project. Could you please give us more information about it?

-The "Tumen Amgalan" project is building up a Turkish standard complex construction, having 3200 household apartments, hospitals, schools and about 1200 entities and organizations. Turkey is listed at the 2nd rank in development, projects and investment to construction sectors in the world. Also turkey is one of the leading countries for the export of construction materials in the world.

-Our relationship is becoming closer, for example Mongolian and Turkish people travel between our two countries without a visa and we have direct flights between Ulaanbaatar and Istanbul. Maybe improving this relationship closer is our two countries' purpose. How does Ministry of Turkey work towards this goal?

- "I want to extend cooperation of our two countries on the economic and cultural sectors and develop communication and relationship between citizens" I said when I was handing credentials to Elbegdorj. Ts, President of Mongolia. Our two countries' people will travel 30 days without visa from the 14th of this month (last month). Also, we have been flying directly between Istanbul and Ulaanbaatar from July, 2012. Now there is just 3 flights in a week and we intend this number to increase to 7 times a week, shorten the flight and duration by having planes with more seats, improve service quality and develop transport flight. Turkish Airlines have been granted the

Mongolia, which has huge land, a rapidly increasing economy and is especially endowed with mining resources, is being the spotlight of the world's investors. Mongolia is taking efforts to diversify its economy which is very important. Because we all know that we should develop agriculture sector and small and medium industries to make our economy "a rainbow" instead of only relying on the mining industry to overcome any crisis and to build a stable economy.

харилцааг байж болох боломжоос хамаагүй доогуур түвшинд байгааг хүлээн зөвшөөрч, гадаад худалдааг 250 сая ам.долларт хүргэж өсгөх саналд нэгдсэн юм. Энэ хүрээнд Туркийн хөрөнгө оруулалтыг Монгол Улсад илүү их төвлөрүүлнэ гэж найдаж байна.

Монголтой юун түрүүнд эдийн засгийн хамтын ажиллагааг хөгжүүлэхийг гол зорилгоо болгож байгаа төдийгүй уул уурхай, барилга, бүтээн байгуулалт, хөдөө аж ахуй, дэд бүтэц, арьс шир, аялал жуулчлалын салбарт түлхүү анхаарна.

-Монголын хөрөнгө оруулалтын орчин таатай бус хэмээх дүгнэлтийг олон улсын бизнес эрхлэгчид хэлдэг. Энэ талаар та бүхэн ямар бодолтой байдаг вэ, сүүлийн үед хөрөнгө оруулалтын орчинг эерэг болгох хүчин чармайлт гаргаж байгаа нь хөрөнгө оруулагчдад мэдрэгдэж байгаа болов уу?

-Асар том газар нутагтай, эдийн засаг нь байнга өсч байгаа, тэр дундаа уул уурхайн баялаг ихтэй Монгол Улс нь дэлхийн хөрөнгө оруулагчдын анхааралд байна. Монгол Улс эдийн засгаа төрөлжүүлэх хүчин чармайлт гаргаж байгаа нь их чухал юм. Зөвхөн уул уурхайд найдах бус эдийн засгаа солонгоруулж, хөдөө аж ахуй, жижиг дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх нь санхүүгийн аливаа хямралыг даван туулах, эдийн засгаа тогтвортой өсгөхөд чухал үүрэгтэй гэдгийг бид бүхэн мэднэ. Монгол Улс уул уурхайн салбарт баримтлах бодлого тодорхой болсон, Хөрөнгө оруулалтын тухай хууль батлагдсан зэргээр эрхзүйн орчинг тогтвортой болгож байгаа нь их чухал. Цаашид хөрөнгө оруулалт өснө гэдэгт найдаж байна.

-Туркээс манай улсын барилга, эрчим хүч, аялал жуулчлал, хөдөө аж

ахуйн салбарт хөрөнгө оруулалтаа нэмэгдүүлэх хүсэлтэй байгаа. Мөн "Түмэн амгалан" төслийг хэрэгжүүлэхээр шийдвэрлэсэн. Энэ тухай тодруулахгүй юу?

- "Түмэн амгалан" төсөл нь нийт 3200 айлын орон сууцтай, эмнэлэг, сургууль, үйлчилгээний төвүүд бүхий 120 гаруй аж ахуйн нэгж байгууллага үйл ажиллагаа явуулах цогцолбор хорооллыг Турк стандартаар бүтээн цогцлоох юм. Турк улс нь барилгын салбар дахь хөгжил болон төсөл, хөрөнгө оруулалтаараа дэлхийд хоёрдугаарт бичигддэг. Барилгын материалын экспортоороо дэлхийд тэргүүлэгч орны тоонд ордог.

-Монгол, Турк улсын иргэд харилцан визгүй зорчиж, Улаанбаатар Истанбулын хооронд нислэгтэй болсон гээд бидний хоорондын харилцаа ойртсоор байна. Энэ харилцааг илүү дотносуулах нь бид бүхний зорилго байх. Элчин сайдын яамны зүгээс хэрхэн ажиллах бол?

-Би Ерөнхийлөгч, ноён Ц.Элбэгдоржид итгэмжлэх жуух бичгээ өргөн барихдаа хоёр улсын эдийн засаг, соёлын салбарын хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх, иргэд хоорондын харилцаа холбоог хөгжүүлэхийг зорьж байна гэж хэлсэн. Хоёр орны иргэд энэ сарын (өнгөрсөн сар) 14-ний өдрөөс эхлэн 30 хоногийн хугацаанд харилцан визгүй зорчих болсон. Мөн 2012 оны долоодугаар сараас Улаанбаатар-Истанбулын чиглэлд нислэг үйлдэж эхэлсэн. Одоогоор долоо хоногт гурван удаа нислэг үйлдэж байгаа бөгөөд нислэгийн тоог долоо болгож нэмэгдүүлэх, илүү олон суудалтай онгоц нисгэх замаар туулах зам, хугацааг богиносгох, үйлчилгээний

"Best Airline in Europe" for the last 3 years and it is one of the most reliable organizations in the world. I hope deeply that the Mongolian Government focuses on making our relationship closer.

-Our two countries' relationship is seen and valued by the relationship between their citizens. No doubt, having direct flights between our two countries positively affects our friendship. Mongolians supported the Turkish football team, which took the bronze medal in the World Championship. It would be in complete if you didn't talk about football, which brings a great sense of team spirit with Turkish men. Which team do you support?

-The Turkish football team was granted the bronze medal during the world championship in 2002, held in Korea and Japan. It is the best record in football history. We were really happy to see the many football fans, not only in Mongolia, but many countries were supporting the Turkish team. No doubt that football has the biggest audience in Turkey. Children, old people, men and women, they all watch football and support one team. When I was young, I used to play in the "Istanbulspor" team. I am a "Fenerbahce" club fan.

-I found out another reason of Turkish development from your answer. United organization and team work ability have lead Turkey to development and the Turkish team to success?

-Yes, it is true as you say, team sport was developed well in Turkey. The Turkish basketball team was granted the silver medal by playing without any loss until the finals and at last played against the USA team at the Simulation International Basketball Association

(SIBA) champion 2012. The "Galatasaray" women's volleyball team was granted the silver medal at the CEV Cup (Confédération Européenne de Volleyball Cup-European Volleyball Championship) 3 years ago and the "Fenerbahce" club has been granted the silver and gold medal for the last 2 years.

-You mentioned that you like fine arts. What impression do Mongolian paintings and art make on you?

-Mongolian painting art has its own style and forms and I like it. I hang the fine arts of Mongolian artists on the wall of my home and work.

Mongolians know about Yasar Dogu, the legendary sportsmen of free-style wrestling, well. Mongolia and Turkey, both of our countries are called home lands of wrestling. Have you ever watched the Mongolian National Wrestling Champion?

-As you were saying, Yasar Dogu is a legendary sportsmen resounding his honor globally. There are many sports centers named after him in Turkey. Also, an international high class wrestling championship named Yasar Dogu is organized by Turkey. I agree with you Turkey is the homeland of wrestling, but I have never seen people like Mongolians who like wrestling so much. I watched Tsagaan sar's wrestling championship. I am looking forward to watch it at Naadam again.

Thank you very much. We wish you the best of luck.

чанарыг дээшлүүлэх, мөн ачаа тээвэрлэлтийн нислэг бий болгохыг зорьж байна. "Туркиш Эйрлайн" компани нь сүүлийн гурван жил дарааллан Европын хамгийн сайн агаарын тээврийн компаниар шалгарсан дэлхийд нэр хүндтэй байгууллага юм. Бидний хоорондын харилцааг ойртуулахад Монгол Улсын Засгийн газраас ч анхаарал хандуулж ажиллана гэдэгт гүнээ найдаж байна.

-Хоёр орны харилцааг ард түмнүүдийнх нь хоорондын нөхөрлөлөөр нь харж үнэлдэг. Хоёр орны иргэд визгүй зорчих болсон хийгээд шууд нислэгтэй болсон дээрх үйл явдал бидний нөхөрлөлд эерэгээр нөлөөлөх нь дамжиггүй. Дэлхийн аваргын хүрэл медальт Туркийн хөлбөмбөгийн шигшээ багийн манайхан дэмждэг. Багийн спортын гайхамшигийг мэдрүүлдэг хөлбөмбөгийн сэдвээр Турк хүнтэй ярихгүй өнгөрч боломгүй. Та аль багийн хөгжөөн дэмжигч вэ?

-2002 онд Солонгос, Японд болсон дэлхийн аварга шалгаруулах тэмцээнээр Туркийн хөлбөмбөгийн шигшээ баг хүрэл медаль хүртсэн. Энэ бол Туркийн хөлбөмбөгийн түүхэнд бичигдсэн хамгийн том амжилт юм. Зөвхөн монгол гэлтгүй дэлхийн олон хотод хөлбөмбөг сонирхогчид Туркийн шигшээ багийг дэмжиж байгааг хараад бид бүгдээрээ баярлаж байсан. Туркэд хамгийн их үзэгчтэй спорт бол хөлбөмбөг гэдэгтэй хэн ч маргахгүй. Хүүхэд, хөгшид, эрэгтэй, эмэгтэй гэлтгүй бүгд хөлбөмбөг үзэж, аль нэг багийг дэмждэг. Би залуу байхдаа "Istanbulspor" клубт тоглодог байсан. "Fenerbahce" клубын фэн.

-Би танаас Турк улсын хөгжлийн шалтгааныг асуусан асуултын бас нэг хариуг олж харлаа. Нэгдмэл зохион байгуулалт, багаар ажиллах чадвар нь Туркуудыг хөгжилд ч, спортын амжилтад ч хөтөлдөг байх нь?

-Үнэхээр Таны анзаарсан шиг Туркэд багийн спорт гайхалтай сайн хөгжсөн байдаг. Туркийн сагсан бөмбөгийн шигшээ баг 2010 онд Олон улсын сагсан бөмбөгийн холбоо(SIBA)-ны аварга шалгаруулах тэмцээнд финал хүртэл нэг ч хожигдолгүй явсаар, АНУ-ын багтай тоглож мөнгөн медаль хүртсэн. Эмэгтэйчүүдийн волейболын "Galatasaray" баг Европын волейболын холбооны цомын төлөөх тэмцээн(CEV Cup)-д гурван жилийн өмнө мөнгөн медаль хүртсэн бол "Fenerbahce" клуб сүүлийн хоёр жил дарааллан мөнгө, алтан медаль хүртсэн.

-Уран зурагт дуртай гэж хэлсэн байсан. Танд монгол зураг, урлаг ямар сэтгэгдэл төрүүлдэг вэ?

-Монгол уран зураг өөрийн хэв маяг, донж төрхтэй байдаг нь таалагддаг. Миний хувьд монгол зураачдын уран бүтээлийг гэр, албан тасалгааныхаа хананд өлгөдөг.

-Монголчууд чөлөөт бөхийн домогт тамирчин Яшир Рогуг их сайн мэддэг. Монгол, Турк аль альныг нь бөхийн эх орон гэж нэрлэдэг. Монголын үндэсний бөхийн барилдааныг сонирхож үзэв үү?

-Таны хэлсэнчлэн Яшир Рогуг нь үнэхээр тив, дэлхийд нэрээ дуурсгасан домогт тамирчин. Түүний нэрэмжит спортын танхим Туркэд олон байдаг. Мөн Яшир Рогугийн нэрэмжит олон улсын өндөр зэрэглэлийн бөхийн тэмцээнийг Турк улсаас зохион байгуулдаг. Турк улсыг бөхийн эх орон гэдэг Таны үгтэй санал нийлж байна. Гэхдээ Монголчууд шиг бөхийн спортод дуртай ард түмнийг өөр хаана ч хараагүй юм байна. Миний хувьд цагаан сарын бөхийн барилдааныг үзсэн. Наадмаар дахиж үзнэ гэж хүлээж байгаа шүү.

-Танд баярлалаа. Та бүхний ажилд амжилт хүсье.